

УДК 331.5:314(477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.217.161-168>**Маслак О.І.**

доктор економічних наук

Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ

«Міжрегіональна академія управління персоналом»

Maslak Olga

Dr. of Economic Sc.

Prydniprovskiy Institute of Private Joint Stock Company «Higher Education Institution

«Interregional Academy of Personnel Management»

<https://orcid.org/0000-0001-6793-4367>**Татарінов В.В.**

кандидат економічних наук

Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ

«Міжрегіональна академія управління персоналом»

Tatarinov Vadym

PhD in Economic Sc.

Prydniprovskiy Institute of Private Joint Stock Company «Higher Education Institution

«Interregional Academy of Personnel Management»

<http://orcid.org/0000-0001-7373-1267>**Смірнова Д.М.**

доктор філософії з економіки

Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ

«Міжрегіональна академія управління персоналом»

Smirnova Daryna

PhD in Economics

Prydniprovskiy Institute of Private Joint Stock Company «Higher Education Institution

«Interregional Academy of Personnel Management»

<https://orcid.org/0009-0007-9461-073X>**Гноєвий В.Г.**

кандидат економічних наук

Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ

«Міжрегіональна академія управління персоналом»

Hnoievyi Valentyn

PhD in Economic Sc.

Prydniprovskiy Institute of Private Joint Stock Company «Higher Education Institution

«Interregional Academy of Personnel Management»

<https://orcid.org/0000-0003-1669-9680>

ДЕМОГРАФІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ТРЕНДИ ТА ВИКЛИКИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У статті досліджено основні демографічні трансформації сучасної економіки України та їх вплив на ринок праці в умовах повномасштабної війни та структурної перебудови. Визначено, що депопуляція, масштабна вимушена міграція та старіння населення формують суттєві обмеження для відтворення трудового потенціалу країни. Проаналізовано динаміку чисельності населення, рівнів зайнятості та безробіття в Україні за 2021–2025 рр. Встановлено, що найбільше погіршення показників ринку праці припало на 2022–2023 рр., тоді як у 2024–2025 рр. спостерігалися ознаки його адаптації, зокрема поступове скорочення рівня безробіття. Водночас рівень зайнятості залишався нижчим за довоєнне значення, що свідчить про структурну трансформацію ринку праці та звуження пропозиції робочої сили. Обґрунтовано, що сучасні демографічні зміни мають довгостроковий вплив на формування трудового потенціалу, можливості економічного відновлення та забезпечення сталого розвитку України. Наукова новизна полягає в уточненні характеру взаємозв'язку між депопуляцією та зміною параметрів ринку праці під деструктивним впливом екзогенного середовища: зниження безробіття у 2024–2025 рр. інтерпретовано не як повне відновлення, а як результат одночасної адаптації зайнятості й скорочення

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Маслак О.І., Татарінов В.В., Смірнова Д.М., Гноєвий В.Г., 2026

пропозиції праці. Запропоновано систематизацію демографічних і трудових чинників у SWOT-матриці. Практична значущість результатів полягає у можливості їх використання при корекції демографічної та соціальної політики, стратегій реінтеграції людського капіталу та адаптації ринку праці до нових реалій та зменшення кадрового дефіциту.

Ключові слова: демографія, демографічні трансформації, демографічні зміни, ринок праці, зайнятість, безробіття, трудові ресурси, кадровий потенціал, економічне відновлення, сталий розвиток.

DEMOGRAPHIC TRANSFORMATIONS OF THE MODERN ECONOMY OF UKRAINE: TRENDS AND CHALLENGES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The article examines the main demographic transformations of the Ukrainian economy and their impact on the labour market amid the full-scale war and structural restructuring. Population decline, large-scale forced migration and population ageing are identified as major constraints on the reproduction of Ukraine's labour potential. The dynamics of population size, employment and unemployment during 2021–2025 are analysed using comparative-analytical, statistical, graphical and tabular methods. The sharpest deterioration occurred in 2022–2023, while 2024–2025 showed signs of adaptation, including a gradual decline in unemployment. Employment nevertheless remained below the pre-war level, indicating structural labour-market transformation and a contraction in labour supply. The scientific novelty consists in clarifying the relationship between depopulation and labour-market parameters: the decline in unemployment in 2024–2025 is interpreted not as a complete recovery but as the combined result of employment adaptation and shrinking labour supply. The study also systematizes demographic and labour factors in a SWOT matrix that clearly separates internal characteristics from external opportunities and threats. The findings can be used by public authorities and employment services to adjust vocational retraining, human-capital reintegration and labour-shortage mitigation programmes.

Keywords: demography, demographic transformations, demographic changes, labor market, employment, unemployment, labor resources, human resource potential, economic recovery, sustainable development, Ukraine.

JEL Classification: J11, J21, J64, O15, Q01.

Постановка проблеми. В умовах геополітичних трансформацій, тривалої збройної агресії та системної нестабільності економічного середовища українська економіка зазнає масштабних демографічних і соціально-економічних змін. Повномасштабна війна стала каталізатором системної депопуляції, що проявляється у скороченні чисельності населення, інтенсифікації вимушеної зовнішньої міграції, масштабному внутрішньому переміщенні, а також у деформації вікової та статеві структури суспільства. Зазначені процеси безпосередньо виснажують потенціал відтворення трудових ресурсів, стискаючи масштаби та змінюючи структуру пропозиції робочої сили.

Разом із тим відбувається трансформація ринку праці, яка проявляється у зміні рівнів зайнятості та безробіття, дисбалансі між попитом та пропозицією робочої сили, посиленні дефіциту працівників за окремими напрямками та галузями. Особливого значення набувають структурні зміни економічно активного населення, зокрема розширення ролі жінок у трудовій діяльності та їх залучення до професій, які вважалися суто чоловічими.

Таким чином, демографічний шок та структурні зміни ринку праці формують взаємопов'язану систему загрозливих викликів для національної економіки. Скорочення людського капіталу створює жорсткі умови для повноцінного та швидкого відновлення, але стимулює роботодавців, робітників та інституції держави адаптуватися до нових реалій. Особливої

актуальності набуває ґрунтовне дослідження масштабів демографічних трансформацій, їхнього проміжного та довгострокового впливу на ринок праці для обґрунтування інструментів збереження стійкості та забезпечення сталого розвитку України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні дослідження демографічних процесів в Україні акцентують увагу на скороченні чисельності населення, міграційних процесах, погіршенні демографічної структури та їхньому впливі на трудовий потенціал країни. О. Клименко [3] та О. Петрівський [5] розглядають демографічну кризу як вагомий чинник обмеження розвитку трудових ресурсів і національної економіки. Натомість науковці В. Микитенко, Д. Микитенко та Н. Шелудько [4, 15] представляють концепцію демографічно-трудової атрофії, яка поєднує в собі демографічне скорочення з трансформацією трудового потенціалу та довгостроковими обмеженнями економічного розвитку.

Досить багато вітчизняних та закордонних наукових досліджень стосуються саме трансформації українського ринку праці. Зокрема, Т. Pham, О. Talavera, Z. Wu [16], А. Tsapin, О. Zholud [17], І. Цимбалюк, Н. Павліха, С. Цимбалюк [8] досліджують зміни зайнятості, безробіття, міграції та попиту на робочу силу. У більш сучасних дослідженнях [9, 17] особлива увага приділяється структурним дисбалансам і дефіциту працівників. Це свідчить про поступову зміну характеру проблеми: від різкого зростання безробіття на

початку повномасштабної війни до скорочення пропозиції робочої сили та посилення кадрового дефіциту на етапі економічної адаптації.

С. Дуга [2], О. М. Макарова, І. Демченко та Н. Булига [13] досліджують гендерну трансформацію ринку праці, зокрема економічну активність та людський капітал жінок. М. Клемпарський та інші [12] та Т. Храбан та М. Храбан [7] досліджують гендерну нерівність і сегрегацію зайнятості. Набуває особливого значення дослідження розширення ролі жінок у різних секторах економіки та залучення їх до професій, які традиційно вважалися чоловічими.

Отже, наукові дослідження проблематики демографічних трансформацій є досить ґрунтовними, адже висвітлюють найбільш впливові причини змін української економіки. Водночас недостатньо комплексно досліджено взаємозв'язок між скороченням населення, міграцією, динамікою безробіття та зайнятості і гендерною перебудовою ринку праці. Це зумовлює необхідність системного аналізу демографічних змін України в 2021–2025 рр. в контексті забезпечення сталого розвитку.

Мета статті – дослідити та проаналізувати основні тенденції демографічних трансформацій України та їх вплив на функціонування і структурні зміни ринку праці, а також визначити ключові виклики, які вони формують для економічного відновлення та забезпечення сталого розвитку країни.

Методи дослідження. Порівняльно-аналітичний метод застосовано для дослідження та аналізу основних показників демографічної трансформації України, а також виявлення тенденцій їх змін у 2021–2025 рр. Статистичний метод використано для опрацювання та інтерпретації даних щодо чисельності населення, зайнятості та безробіття. Табличний метод застосовано для систематизації результатів дослідження та формування матриці SWOT-аналізу демографічних і трудових трансформацій України в 2021–2025 рр. Графічний метод використано для наочного відображення динаміки основних демографічних та трудових показників. Метод SWOT-аналізу застосовано для комплексного визначення сильних і слабких сторін, можливостей та загроз, пов'язаних із демографічними змінами та їх впливом на ринок праці України.

Виклад основних результатів дослідження. Демографічна криза, що охопила Україну в 2022–2025 рр., є одним із найбільш деструктивних чинників трансформації національної економіки. Повномасштабне вторгнення росії на територію України в лютому 2022 р. прискорило демографічні процеси, які мали досить негативну динаміку й до початку війни. Зміна чисельності населення, масштабні міграційні процеси, зміна вікової структури та скорочення чисельності економічно активного населення сформували нові умови функціонування ринку праці та відтворення трудового потенціалу країни [14].

Демографічні зміни обумовлені не лише зміною чисельності та структури населення, а й безпосередньою трансформацією обсягу та структури пропозиції робочої сили, співвідношення між економічно активним і неактивним населенням, професійно-кваліфікаційного складу працівників та територіального розподілу трудових ресурсів. В результаті демографічна проблема перетворилася на структурну економічну проблему, пов'язану із забезпеченням підприємств необхідною кількістю кваліфікованих робітників.

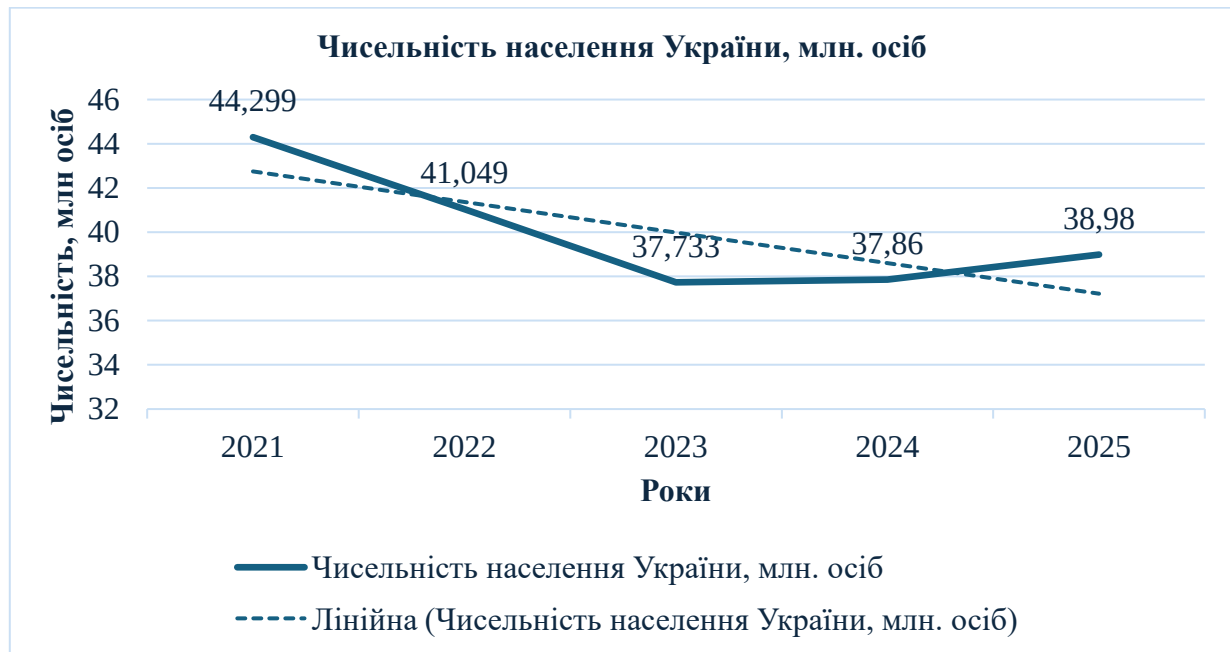
За даними United Nations Department of Economic and Social Affairs, скорочення чисельності населення України є довгостроковим демографічним трендом, який значно посилюється після повномасштабного вторгнення [18]. Відповідно до отриманих даних, чисельність населення зменшилася на 6,57 млн осіб або на 14,8%. Оцінки на 2024–2025 рр. (37,86 та 38,98 млн осіб відповідно) відображають розрахункову динаміку джерела, а не повне відновлення демографічного потенціалу. Для оцінювання сучасних трансформацій важливо враховувати не лише чисельність населення, а й його вікові, структурні, гендерні та територіальні характеристики. Саме ці характеристики визначають потенційну величину трудових ресурсів та можливості їх відтворення у середньо- і довгостроковій перспективі.

Найбільшим наочним проявом демографічних трансформацій є різка зміна чисельності населення України. Цей процес протягом тривалого часу має негативну динаміку, але саме під час повномасштабного вторгнення істотно посилюється. Динаміку чисельності населення показано на рис. 1.

Демографічні зміни для України є системним процесом, тому зниження чисельності населення в 2022–2025 рр. не є короткостроковим наслідком воєнних дій, а виступає продовженням тривалої тенденції, яку війна суттєво прискорила. Водночас для економіки суттєво важливими є не лише скорочення населення, а зміни в структурі економічно активного населення та в рівні зайнятості і безробіття. Сучасна демографічна трансформація створює ризик виникнення ситуації, коли економічне відновлення та розвиток будуть обмежуватися не стільки недостатнім попитом, скільки нестачею людських ресурсів для їх реалізації.

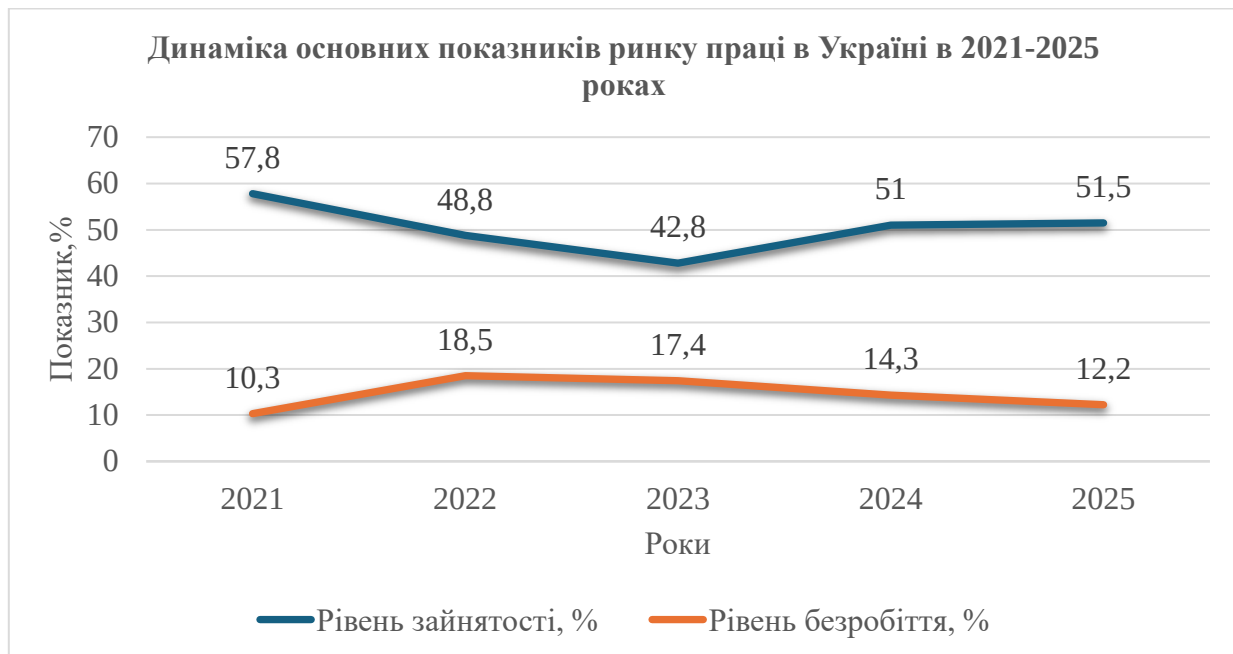
У попередні періоди скорочення населення переважно розглядалося як довгостроковий соціальний і демографічний ризик. В сучасних умовах воно безпосередньо трансформується у фактор функціонування ринку праці, оскільки одночасно скорочується база потенційних працівників, змінюється структура економічної активності та зростає нерівномірність забезпечення регіонів трудовими ресурсами.

Отже, демографічне скорочення слід розглядати не лише як показник зміни чисельності населення, а й як один із фундаментальних факторів зміни параметрів національної економіки, насамперед українського ринку праці.

Воєнна агресія спричинила велику хвилю зовнішньої та внутрішньої міграції, зниження частки економічно активного населення, втрату робочих місць та зміну структури зайнятості. Кількісно це проявилось у зниженні рівня зайнятості з 57,8% у 2021 році до 48,8% у 2022 році та 42,8% у 2023 році. Водночас рівень

безробіття зріс із 10,3% у 2021 році до 18,5% у 2022 році, після чого поступово зменшився до 17,4% у 2023 році, 14,3% у 2024 році та 12,2% у 2025 році. У 2024–2025 рр. рівень зайнятості відновився до 51–51,5%, але залишається нижчим за довоєнний показник 2021 року (рис. 2).

Наведена динаміка підтверджує, що зниження безробіття у період поступової стабілізації економічної активності не слід однозначно трактувати як повне відновлення ринку праці. У 2023–2025 рр. безробіття скоротилося на 5,2 в. п.. А зайнятість у 2025 році все ще не досягла рівня 2021 року. Зменшення кількості

безробітних відбулося не лише внаслідок створення робочих місць, а й через скорочення пропозиції робочої сили, що є принципово важливим для інтерпретації отриманих результатів. Тобто, нижчий рівень безробіття може бути зумовлений не лише збільшенням кількості робочих місць, а й скороченням кількості осіб,

які фактично пропонують свою працю.

Це дозволяє визначити ключову проблему сучасного ринку праці України, яка поступово зміщується від недостатньої кількості робочих місць до дефіциту самої робочої сили та невідповідності її кваліфікації потребам економіки. За підсумками 2025 року на Єдиному порталі вакансій було розміщено 192 тис. пропозицій роботи. У базі Державної служби зайнятості налічувалося 49 тис. вакансій, а рівень їх укомплектування становив 63,3% [1]. Найбільший попит на працівників спостерігався у промисловості, логістиці, торгівлі, IT та сфері обслуговування [1]. Підприємства та роботодавці все частіше стикаються не лише зі скороченням чисельності економічно активного населення, а й із недостатньою кількістю працівників, необхідних для забезпечення поточної діяльності та відновлення виробничого потенціалу [10]. Водночас у 2024–2025 рр. рівень зайнятості населення демонструє адаптацію до нових соціально-економічних умов. Така

адаптація відбувається не шляхом простого відновлення довоєнних параметрів зайнятості, а супроводжується структурними та гендерними змінами ринку праці, зокрема зміною професійної структури зайнятості та розширенням участі жінок у сферах діяльності, де раніше переважала чоловіча зайнятість [11].

Виявлені демографічні трансформації та тенденції свідчать про формування якісно нових умов функціонування ринку праці України, у яких негативні демографічні процеси одночасно створюють обмеження для економічного розвитку та стимулюють структурну адаптацію зайнятості. Для систематизації виявлених внутрішніх передумов і зовнішніх чинників, що визначають сучасну трансформацію демографічного потенціалу на ринку праці України, а також оцінювання можливостей і загроз їх подальшого розвитку проведено SWOT-аналіз. Результати представлено у вигляді матриці, наведеної в табл. 1.

Таблиця 1

Матриця SWOT-аналізу демографічних і трудових трансформацій України

	Можливості (О)	Загрози (Т)
Сильні сторони (S)	«Сильні можливості» 1. Професійний та освітній потенціал населення створює основу для забезпечення потреб економіки у повоєнний період. 2. Висока адаптивність та мобільність трудових ресурсів сприятимуть швидкому пристосуванню до мінливих умов праці. 3. Розширення сфер зайнятості жінок дозволяє частково компенсувати дефіцит трудових ресурсів в чоловічих професіях. 4. Цифровізація та автоматизація можуть підвищити продуктивність при відсутності достатнього людського потенціалу 5. Потенціал українців, які перебувають за кордоном, може бути використаний через механізм повернення та залучення людського капіталу.	«Сильні загрози» 1. Продовження воєнно-політичної нестабільності. 2. Цифровий розрив і нерівномірний доступ до технологій можуть поглиблювати територіальні та професійно-кваліфікаційні диспропорції. 3. Автоматизація без належної професійної перепідготовки може посилити структурне безробіття серед працівників із застарілими навичками.
Слабкі сторони (W)	«Слабкі можливості» 1. Повернення українських мігрантів може частково компенсувати скорочення чисельності трудових ресурсів. 2. Професійна перепідготовка та підвищення кваліфікації дозволять зменшити невідповідність навичок потребам роботодавців. 3. Повоєнна відбудова створить додатковий попит на робочу силу та нові можливості зайнятості. 4. Європейська інтеграція може сприяти модернізації політики зайнятості та розвитку людського капіталу. 5. Залучення іноземної робочої сили може стати додатковим механізмом компенсації внутрішнього дефіциту працівників.	«Слабкі загрози» 1. Низька народжуваність, міграційні втрати та старіння нації поглиблюватимуть процеси скорочення трудового потенціалу. 2. Скорочення чисельності економічно активного населення одночасно з дефіцитом працівників може обмежувати темпи економічного відновлення. 3. Територіальні диспропорції посилюватимуть нерівномірність забезпечення підприємств трудовими ресурсами. 4. Невідповідність кваліфікації працівників потребам економіки може зберігати структурний дисбаланс навіть за загального дефіциту робочої сили. 5. Подальша міграція кваліфікованих кадрів створює ризик довгострокової втрати людського капіталу.

Джерело: складено авторами на основі [6]

Висновки. Демографічні трансформації в Україні набули системного характеру та стали одним із визначальних чинників змін у параметрах національної економіки. Скорочення чисельності населення, низька народжуваність, старіння населення та масштабна

міграція безпосередньо впливають на обсяг і структуру трудових ресурсів. В умовах повномасштабного вторгнення ці процеси суттєво загострюються та прискорюються, формуючи довгострокові обмеження для відтворення людського капіталу та економічного

відновлення України.

Трансформація ринку праці характеризується поступовим переходом від проблеми недостатньої кількості робочих місць до дефіциту робочої сили та посиленням структурної невідповідності між її пропозицією та потребами економіки. Поступове відновлення зайнятості у 2024–2025 роках не означає повернення до довоєнного стану, оскільки супроводжується зміною професійної структури зайнятості.

Результати SWOT-аналізу показали, що демографічні трансформації одночасно формують значні загрози та нові можливості для розвитку економіки України. Подальше скорочення чисельності населення, міграційні втрати, старіння та дефіцит працівників можуть обмежувати темпи відновлення, тоді як цифровізація, професійна мобільність, розширення економічної активності жінок, повернення людського капіталу та повоєнна відбудова створюють можливості для

адаптації. Відповідно забезпечення сталого розвитку економіки України потребує переходу від реагування на демографічні наслідки до комплексної політики збереження, відновлення та ефективного використання людського капіталу, що узгоджується із визначеними Стратегією демографічного розвитку України до 2040 року стратегічними орієнтирами.

Декларація щодо використання інструментів штучного інтелекту. В процесі підготовки статті були використані інструменти штучного інтелекту, зокрема ChatGPT (OpenAI, 2026) для структурування матеріалу, удосконалення логіки викладу та мовно-стилістичного опрацювання тексту. Усі результати, отримані за допомогою штучного інтелекту, були піддані критичній перевірці, редагуванню та верифікації авторами. Автори несуть повну відповідальність за науковий зміст, достовірність, точність та цілісність представлених у статті результатів.

Список використаних джерел:

1. Основні тренди ринку праці у 2026 році. Державна служба зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/stat/stattrend> (дата звернення 31.06.2026)
2. Дуга, С. (2025). Людський капітал жінок в умовах трансформації ринку праці України: гендерні виклики та інноваційні механізми розвитку. *Управління змінами та інновації*. № 15. С. 21–27. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2025-15-3>
3. Клименко, О. (2025). Вплив демографічної кризи на розвиток трудових ресурсів в Україні під час війни. *Соціологічні студії*, 1(26), 30–44. DOI: <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2025-01-41-41>
4. Микитенко В., Микитенко Д., & Шелудько Н. (2026). Демографічна та трудова атрофія: чинники та особливості розвитку в умовах полікризу. *Демографія та соціальна економіка*, 63 (1), 26–45. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2026.01.026>
5. Петрівський О. Демографічна ситуація в Україні: перспективи виходу з кризи та мінімізація її впливу на розвиток економіки країни. *Економіка та суспільство*. 2025. № 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-3>
6. Про схвалення Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.09.2024 № 922 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-2024-%D1%80#Text> (дата звернення 31.06.2026).
7. Храбан Т., Храбан М. Відображення в мас-медіа наслідків впливу війни на гендерну сегрегацію на українському ринку праці. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2024. № 2. С. 85–100. DOI: <https://doi.org/10.15407/sociology2024.02.085>
8. Цимбалюк І. О., Павліха Н. В., Цимбалюк С. М. Labour market dynamics in Ukraine during war: analysis of migration trends and unemployment indicators. *Innovative Economy*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.2.13>
9. Шульгіна Т., Лось В., Казак О. Ринок праці України в умовах трансформації та інновацій: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2026. № 86. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-125>
10. Anastasia G., Boeri T., Zholud O. A wartime labor market: The case of Ukraine. *Economic Policy*. 2026. Vol. 41, No. 125. Pp. 7–60. DOI: <https://doi.org/10.1093/epolic/eiag010>
11. International Labour Organization. Decent Work Country Programme Ukraine 2026–2029. Geneva: ILO, 2026. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/2026-06/DWCP_Ukraine_2026-2029.pdf (дата звернення 31.06.2026).
12. Klemparskyi M. M., Pavlichenko H. V., Prokopiev R. Ye., Mohilevskyi L. V., Burniagina Y. M. Gender inequality in the labour market of Ukraine: Challenges for the future. *Work Organisation, Labour & Globalisation*. 2022. Vol. 16, No. 2. Pp. 140–157. DOI: <https://doi.org/10.13169/workorglaboglob.16.2.0140>
13. Makarova O., Demchenko I., Bulyha N. Economic activity of Ukrainian women: Current problems and possibilities of implementation. *Demography and Social Economy*. 2025. No. 2. Pp. 110–128. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2025.02.110>
14. Matuszczyk K., Kowalska K. Are Labour Markets Inclusive for Ukrainian War Migrants? Perspectives From Polish and Italian Migration Infrastructure Actors. *Social Inclusion*. 2024. Vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.17645/si.8798>
15. Mykytenko, V. V., & Sheludko, N. M. (2026). Demographic-Labour Atrophy in Ukraine: Security Implications

and Spatial Constraints of Development. Statistics of Ukraine. Vol. 112(1). Pp. 70–84. DOI: [https://doi.org/10.31767/su.1\(112\)2026.01.07](https://doi.org/10.31767/su.1(112)2026.01.07)

16. Pham T., Talavera O., Wu Z. Labor markets during war time: Evidence from online job advertisements. *Journal of Comparative Economics*. 2023. Vol. 51, No. 4. Pp. 1316–1333. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jce.2023.06.002>

17. Tsapin A., Zholud O. The Labor Market during the War in Ukraine. *Visnyk of the National Bank of Ukraine. Working Papers*. 2025. No. 04. DOI: <https://doi.org/10.26531/vnbu2025.wp04>

18. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. *World Population Prospects 2024: Summary of Results*. New York: United Nations, 2024. UN DESA/POP/2024/TR/NO. 9. URL: https://population.un.org/wpp/Publications/Files/WPP2024_Summary_of_Results.pdf (дата звернення 31.06.2026).

References:

1. Derzhavna sluzhba zainiatosti. (2026). Osnovni trendy rynku pratsi u 2026 rotsi [Main trends of the labor market in 2026]. <https://www.dcz.gov.ua/stat/stattrend> [in Ukrainian]

2. Duha, S. (2025). Liudskiy kapital zhynok v umovakh transformatsii rynku pratsi Ukrainy: henderni vyklyky ta innovatsiini mekhanizmy rozvytku [Women's human capital in the transformation of Ukraine's labor market: Gender challenges and innovative development mechanisms]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, (15), 21–27. <https://doi.org/10.32782/CMI/2025-15-3> [in Ukrainian]

3. Klymenko, O. (2025). Vplyv demografichnoi kryzy na rozvytok trudovykh resursiv v Ukraini pid chas viiny [The impact of the demographic crisis on the development of labor resources in Ukraine during the war]. *Sotsiologichni studii*, 1(26), 30–44. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2025-01-41-41> [in Ukrainian]

4. Mykytenko, V., Mykytenko, D., & Sheludko, N. (2026). Demografichna ta trudova atrofia: chynnyky ta osoblyvosti rozvytku v umovakh polikryzy [Demographic and labor atrophy: Factors and features of development under polycrisis conditions]. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika*, 63(1), 26–45. <https://doi.org/10.15407/dse2026.01.026> [in Ukrainian]

5. Petrivskiy, O. (2025). Demografichna sytuatsiia v Ukraini: perspektyvy vykhodu z kryzy ta minimizatsiia yii vplyvu na rozvytok ekonomiky krainy [Demographic situation in Ukraine: Prospects for overcoming the crisis and minimizing its impact on the country's economic development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (77). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-3> [in Ukrainian]

6. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, September 30). Pro skhvalennia Stratehii demografichnoho rozvytku Ukrainy na period do 2040 roku [On approval of the Strategy for demographic development of Ukraine until 2040] (Order No. 922-r). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-2024-%D1%80#Text> [in Ukrainian]

7. Khraban, T., & Khraban, M. (2024). Vidobrazhennia v mas-media naslidkiv vplyvu viiny na gendernu sehrehatsiiu na ukrainskomu rynku pratsi [Reflection in the mass media of the consequences of the war's impact on gender segregation in the Ukrainian labor market]. *Sotsiologhiia: teoriia, metody, marketynh*, (2), 85–100. <https://doi.org/10.15407/sociology2024.02.085> [in Ukrainian]

8. Tsymbaliuk, I. O., Pavlikha, N. V., & Tsymbaliuk, S. M. (2023). Labour market dynamics in Ukraine during war: Analysis of migration trends and unemployment indicators. *Innovative Economy*, (2). <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.2.13> [in English]

9. Shulhina, T., Los, V., & Kazak, O. (2026). Rynok pratsi Ukrainy v umovakh transformatsii ta innovatsii: suchasnyi stan, vyklyky ta perspektyvy rozvytku [Ukraine's labor market under transformation and innovation: Current state, challenges and development prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (86). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-125> [in Ukrainian]

10. Anastasia, G., Boeri, T., & Zholud, O. (2026). A wartime labor market: The case of Ukraine. *Economic Policy*, 41(125), 7–60. <https://doi.org/10.1093/epolic/eiag010> [in English]

11. International Labour Organization. (2026). Decent Work Country Programme Ukraine 2026–2029. ILO. https://www.ilo.org/sites/default/files/2026-06/DWCP_Ukraine_2026-2029.pdf [in English]

12. Klemparskyi, M. M., Pavlichenko, H. V., Prokopiev, R. Ye., Mohilevskiy, L. V., & Burniagina, Y. M. (2022). Gender inequality in the labour market of Ukraine: Challenges for the future. *Work Organisation, Labour & Globalisation*, 16(2), 140–157. <https://doi.org/10.13169/workorglaboglob.16.2.0140> [in English]

13. Makarova, O., Demchenko, I., & Bulyha, N. (2025). Economic activity of Ukrainian women: Current problems and possibilities of implementation. *Demography and Social Economy*, (2), 110–128. <https://doi.org/10.15407/dse2025.02.110> [in English]

14. Matuszczyk, K., & Kowalska, K. (2024). Are labour markets inclusive for Ukrainian war migrants? Perspectives from Polish and Italian migration infrastructure actors. *Social Inclusion*, (12). <https://doi.org/10.17645/si.8798> [in English]

15. Mykytenko, V. V., & Sheludko, N. M. (2026). Demographic-labour atrophy in Ukraine: Security implications and spatial constraints of development. *Statistics of Ukraine*, 112(1), 70–84. [https://doi.org/10.31767/su.1\(112\)2026.01.07](https://doi.org/10.31767/su.1(112)2026.01.07) [in English]

16. Pham, T., Talavera, O., & Wu, Z. (2023). Labor markets during war time: Evidence from online job advertisements. *Journal of Comparative Economics*, 51(4), 1316–1333. <https://doi.org/10.1016/j.jce.2023.06.002> [in English]
17. Tsapin, A., & Zholud, O. (2025). The labor market during the war in Ukraine. *Visnyk of the National Bank of Ukraine. Working Papers*, (04). <https://doi.org/10.26531/vnbu2025.wp04> [in English]
18. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. (2024). World population prospects 2024: Summary of results (UN DESA/POP/2024/TR/NO. 9). United Nations. https://population.un.org/wpp/Publications/Files/WPP2024_Summary_of_Results.pdf [in English]

Дата надходження статті: 10.08.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 21.09.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення) статті: 01.10.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License International CC-BY.